

सन २०२५-२६ या आर्थिक वर्षाकरीता केंद्र पुरस्कृत “मिशन शक्ती” या एकछत्री योजनेतर्गत “सामर्थ्य” या उपयोजनेच्या “महिला सक्षमीकरण केंद्र” (Hub for Empowerment of Women) घटक योजनेतर्गत निधी वितरीत करणेबाबत..

महाराष्ट्र शासन

महिला व बाल विकास विभाग

शासन निर्णय क्रमांक- मसके २०२५/प्र.क्र. २१३ /कार्या-२,
नवीन प्रशासकीय इमारत, तिसरा मजला, मादाम कामा रोड,
हुतात्मा राजगुरु चौक, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२
दिनांक: १३ नोव्हेंबर, २०२५.

वाचा:-

- १) महिला व बाल विकास विभाग, शासन निर्णय क्र.मसके २०२२/प्र.क्र.३०८/का.२, दि.२६.०७.२०२३.
- २) अवर सचिव, केंद्रीय महिला व बाल विकास मंत्रालय, नवी दिल्ली यांचे पत्र क्र. NHEW/४४/२०२५-NHEW (e-१३५५५९), दि. ०३.११.२०२५.
- ३) वित्त विभाग, शासन परिपत्रक क्र. संकीर्ण २०२५/प्र.क्र.५१/कोषा-प्र शा-४, दि.३०.०७.२०२५.

प्रस्तावना:-

“मिशन शक्ती” या केंद्र पुरस्कृत एकछत्री योजनेच्या अंमलबजावणीबाबत केंद्र शासनाने दिनांक १४ जुलै, २०२२ च्या पत्रान्वये निर्गमित केलेल्या मार्गदर्शक सूचना शासन परिपत्रक दि.०३.०९.२०२३ अन्वये सन २०२२-२३ या आर्थिक वर्षापासून राज्यात लागू करण्यात आल्या आहेत.

केंद्र पुरस्कृत “मिशन शक्ती” या एकछत्री योजनेतील “सामर्थ्य” या योजनेतर्गत “महिला सक्षमीकरण केंद्र” या घटक योजना राबविण्यास शासन निर्णय, दि.२६.०७.२०२३ अन्वये मान्यता देण्यात आली आहे. “महिला सक्षमीकरण केंद्र” या घटक योजनेसाठी केंद्र राज्य हिस्सा ६०:४० या प्रमाणात राज्यात कार्यान्वित करण्यास व सदर योजनेच्या अंमलबजावणीसाठी राज्याच्या हिश्याच्या ४० टक्के या प्रमाणात अंदाजे रु. ४,६९,४४,००० इतक्या वार्षिक दायित्वास शासन निर्णय दि.२६.०७.२०२३ अन्वये मान्यता देण्यात आली आहे. ज्यात केंद्र शासनामार्फत ६०% व राज्य शासनामार्फत ४०% निधी उपलब्ध करून देण्यात येत आहे.

केंद्रिय महिला सन २०२५-२६ करीता “मिशन शक्ती” या एकछत्री योजनेच्या “सामर्थ्य” या उपयोजनेतर्गत “महिला सक्षमीकरण केंद्र” या घटक योजनेअंतर्गत केंद्र शासनाने सन २०२५-२६ या आर्थिक वर्षासाठी केंद्र पुरस्कृत “महिला सक्षमीकरण केंद्र” या घटक योजनेसाठी केंद्र हिस्सा म्हणून रु. २,३०,४९,५००/- कोटी इतका निधी उपलब्ध केला आहे तसेच त्यानुषंगाने समरूप राज्य हिस्सा रु. १,५३,६९,०००/- कोटी इतका निधी असे एकूण रुपये ३,८४,०२,५००/- (अक्षरी रुपये तीन कोटी चौच्यांशी लाख दोन हजार पाचशे फक्त) इतका निधी वितरीत करणे आवश्यक आहे.

केंद्र शासन व राज्य शासन या दोन्ही स्तरावरील रोख व्यवस्थापनामध्ये (Cash Management) अधिक परिणामकारकता साध्य करण्यासाठी केंद्र पुरस्कृत योजनांचा निधी वितरीत करण्यासाठी SNA SPARSH ही पर्यायी निधी प्रवाही कार्यपद्धती लागू करण्याचा केंद्र शासनाने निर्णय घेतला असून उपरोक्तपणे केंद्र शासनाने “महिला सक्षमीकरण केंद्र” या घटक योजनेअंतर्गत वितरीत केलेला निधी आयुक्त महिला व बाल विकास यांना SNA SPARSH प्रणालीद्वारे वितरीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

सन २०२५-२६ या आर्थिक वर्षात केंद्र पुरस्कृत महिला सक्षमीकरण केंद्र या घटक योजनेच्या लेखाशिर्ष २२३५ डी४९९ (केंद्र हिस्सा ६०%) आणि लेखाशिर्ष २२३५ डी ५०६ (राज्य हिस्सा ४०%) मधील ३१-सहायक अनुदान (वेतनेत्तर) या उद्दिदष्ट्याखाली अनुक्रमे रु. २,३०,४९,५००/- (अक्षरी रुपये दोन कोटी तीस लाख एकचाळीस हजार पाचशे फक्त) आणि रु. १,५३,६९,०००/- (अक्षरी रुपये एक कोटी त्रेपन्न लाख एकसष्ट हजार फक्त) असा एकूण रुपये ३,८४,०२,५००/- (अक्षरी रुपये तीन कोटी चौच्यांशी लाख दोन हजार पाचशे फक्त) इतका निधी अर्थसंकल्पीय तरतूदीमधून या योजनेच्या मार्गदर्शक सूचनेचा अवलंब करण्याच्या अटीच्या अधिन राहून वितरीत व खर्च करण्यास शासन मान्यता प्रदान करण्यात येत आहे.

२. सदर घटक योजनेवरील खर्चासाठी आयुक्त, महिला व बाल विकास, पुणे यांना “नियंत्रण अधिकारी” म्हणून घोषित करण्यात येत आहे. तसेच, लेखाधिकारी, महिला व बाल विकास आयुक्तालय, पुणे यांना “आहरण व संवितरण अधिकारी” म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.

३. सदर निधी आहरण व विनियोगाच्या अनुंषंगाने केंद्र शासन व राज्यशासनाने वेळोवेळी दिलेल्या सूचना, वित्त विभागाचे निर्देश यांचे अनुपालन होईल याची दक्षता नियंत्रक अधिकारी व आहरण यांची राहील.

४. प्रस्तुत योजनेसाठी उपलब्ध करून देण्यात आलेला निधी खर्च झाल्याबाबतचे उपयोगिता प्रमाणपत्र वेळोवेळी शासनास सादर करण्यात यावे.

५. सदर शासन निर्णय वित्त विभागाच्या संदर्भ क्र.३ येथील दि.३०.७.२०२५ रोजीच्या शासन परिपत्रकान्वये दिलेल्या सुचनांनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

६. महिला सक्षमीकरण केंद्र या घटक योजनेअंतर्गतचा निधी SNA SPARSH प्रणालीद्वारे RBI च्या E-Kuber मार्फत वितरीत करावयाचा असल्याने सदरचे अनुदान बिनशर्त आहे.

७. या योजनेतर्गत होणारा खर्च सन २०२५-२६ या आर्थिक वर्षात २२३५, सामाजिक सुरक्षा व कल्याण, १०३, महिला कल्याण, लेखाशिर्ष २२३५ डी४९१ (केंद्र हिस्सा ६०%) आणि लेखाशिर्ष २२३५ डी ५०६(राज्य हिस्सा ४०%) या लेखाशिर्षातर्गत ३१, सहायक अनुदाने (वेतनेतर) या उद्दिष्टांकरीता वितरीत करण्यात आलेल्या उपलब्ध तरतूदीमधून भागविण्यात यावा.

लेखाशिर्ष मागणी क्र. एक्स ०१, २२३५, सामाजिक सुरक्षा व कल्याण	सन २०२५-२०२६ अर्थसंकल्पीय तरतूद	केंद्र / राज्य शासनाने वितरीत केलेला निधी	प्रस्तावित निधी वितरण
२२३५ डी ४९१ Hub for Employment of Women १०३, महिला कल्याण (केंद्र हिस्सा ६०%) ३१- सहायक अनुदाने (वेतनेतर)	६,९६,६०,०००	२,३०,४९,५००	२,३०,४९,५००
२२३५ डी ५०६ Hub for Employment of Women (राज्य हिस्सा ४०%) ३१- सहायक अनुदाने (वेतनेतर)	४,६४,००,०००	१.५३,६१,०००	१.५३,६१,०००
एकूण	११,६०,६०,०००	३,८४,०२,५००	३,८४,०२,५००

८. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०२५१११३१५४२००६९३० असा आहे. सदर शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात आलेला आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(प्र.वि.कुलकर्णी)
अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा.राज्यपाल यांचे सचिव, राजभवन, मुंबई
२. मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई

३. मा.अध्यक्ष/उपाध्यक्ष, विधानसभा, विधानमंडळ, मुंबई
४. मा.सभापती/उप सभापती, विधानपरिषद, विधानमंडळ, मुंबई
५. मा.विरोधी पक्षनेता, विधानसभा/ विधानपरिषद, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
६. मा.मंत्री, महिला व बाल विकास, मंत्रालय, मुंबई
७. सर्व मा.विधानसभा/विधानपरिषद सदस्य, महाराष्ट्र विधानमंडळ, मुंबई
८. मा.मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य यांचे उप सचिव, मंत्रालय, मुंबई
९. अपर मुख्य सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १०.प्रधान सचिव, नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- ११.सचिव, महिला व बाल विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १२.आयुक्त, महिला व बाल विकास, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- १३.सर्व जिल्हाधिकारी
- १४.महालेखापाल, १/२ (लेखा व अनुज्ञेयता) / लेखापरीक्षा (मुंबई/नागपूर)
- १५.अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई शहर / मुंबई उपनगर,
- १६.सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी, महाराष्ट्र
- १७.सर्व उपसचिव, सर्व अवर सचिव, महिला व बाल विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१८. उप आयुक्त (महिला विकास), महिला व बाल विकास आयुक्तालय, पुणे
- १९.सर्व जिल्हा महिला व बाल विकास अधिकारी
- २०.अवर सचिव (का.४/अर्थसंकल्प), महिला व बाल विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांना सदर निधी बी.डी.एस. प्रणालीवर वितरीत करण्याचा विनंतीसह अग्रेषित.
२१. सर्व कार्यासने, महिला व बाल विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- २२.निवडनस्ती, का-०२.